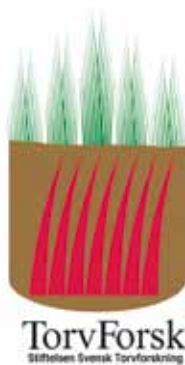

Torvströ till kor

Torvströ har använts i både ladugårdar och stall i långa tider på grund av den goda uppsugningsförmågan. Den här foldern har tagits fram i samarbete med veterinär Ola Schultzberg. De fakta som presenteras kommer från tre rapporter som tagits fram i TorvForsks regi.

TorvForsk initierar, stödjer, genomför och utvärderar forskning med inriktning på torv. Stiftelsen Torvforsk startades 1983. Inom TorvForsk har vi en bred och samlad kompetens via branschföretag, universitet och myndigheter.

Att använda torvströ till kor

Att skapa en mjuk liggplats

Ströet ska förhindra friktion mellan den liggande kon och båspallen. Beroende på om det finns någon båspallsmatta eller ej och hur den är konstruerad krävs olika mängd torvströ. En 30 mm tjock sviktande matta eller en madrass på upp till ca 60 mm är mjuk att ligga på. En mjuk båspallsmatta eller en madrass skapar en mjuk liggplats men det krävs trots denna ca 10 liter strö per dag för att det ska vara torrt och för att friktion ska undvikas. Friktion alstrar värme som primärt leder till hårlöshet och i nästa fas irriterad hud, som i sin tur kan leda till infekterade sår. Det går åt cirka 4 m³ torvströ/ko/år.

Att skapa en torr liggplats

Korna vill ligga torrt. De väljer en torr plats före en fuktig! Att det är torrt är även nödvändigt för att minska bakterietillväxt på båspallen, såväl miljöbakterier som juverbundna bakterier som kan leda till juverinflammation.

Fakta om torvströ

• Luft

Torv binder kväve från urin som därigenom ger en bättre luft och en högvärdig gödsel. Torvströ binder cirka 4 gånger mer ammoniak än vad halm gör. Bättre luft i stallet minskar risken för sjukdomar som t ex lunginflammation både hos människor och djur.

• Uppsugningsförmåga

Halm och spån har en sämre uppsugningsförmåga än torv. Undersökningar har visat att det går åt mindre torvströ än andra alternativ för att uppnå en torr bädd.

• Skadliga ämnen

Torvströ avger inga skadliga ämnen som kan vara fallet med spånprodukter. Barken i spånet kan innehålla den coliforma bakterien *Klebsiella* som ger akuta juverinflammationer.

• Gödsel

Torvströet fungerar efter användning som ett bra jordförbättringsmedel genom att öka mullhalten. Torvgödsel läcker små mängder ammoniak och behöver inte lagras utan kan spridas direkt.

• Klövröta

Klövröta är ett problem som har visat sig öka i lösdriftssystem. Kor i lösdrift går mer i gödsel och en intensiv utfodring ger dessutom en mer aggressiv gödsel som fräter på klövhornet. Erfarenheter i besättningar som använder torv är dock att klövröta förekommer i mindre utsträckning vid användning av torvströ. Vidare studier för hur förekomsten av klövröta påverkas av torvströ behöver genomföras.

• Bakteriell tillväxt

Staphylococcus aureus är en bakterie som kan ge juverinflammation. Försök visar en högre tillväxt av bakterien i hackad vete-halm jämfört med torvströ och kutter-spån.

• Damning

En nackdel med torvströ är att det dammar. Utvecklingen av torvströprodukter pågår för att finna en acceptabel dammnivå.

• Miljö i ladugården

Det kan upplevas som om det blir mörkare i ladugården vid användning av torvströ. Hackad halm eller spån kan tillsättas i mindre mängd för att skapa en ljusare bädd, torvströets egenskaper bibehålls ändå.

• Lagring

Lagringen av torvströ vintertid kan medföra problem eftersom isbildning i torvströ kan uppkomma till följd av ströets fukthalt.

• Torvströ och andra djur

Idag används torvströ till hästar, grisar, får, getter, fjäderfän och kaniner. Undersökningar visar att torvströ har en positiv effekt på smågrisars hälsa och på hästars luftrörs- och hovhälsa.

Denna folder bygger på resultat från nedanstående rapporter:

Strötorvanvändning i djurstallar – en litteratur-genomgång

Inst. för jordbrukets biosystem och teknologi SLU, Alnarp
Projektrapport nr 6 TorvForsk 2006

Torvströ till svenska mjölkkor

Agronom Karin Andersson Institutionen för husdjurens utfodring och vård, SLU
Projektrapport nr 8 TorvForsk 2007

Bakteriell tillväxt i torv i jämförelse med halm och spån

Magnus Thelander, SVA 2008
Projektrapport nr 11 TorvForsk 2008